

บทที่ 3

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการขายเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ออนไลน์ ในประเทศไทยและต่างประเทศ

แม้ว่าในประเทศต่าง ๆ จะมีกฎหมายและมาตรการที่ออกมาควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็ตาม แต่จากกระแสของสังคมที่มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการเชื่อมโยงผู้คนทั่วโลกให้เข้าถึงกัน ทำให้ธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หันมาใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการตลาดในการโฆษณาเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดทัศนคติที่ดีต่อการดื่มน้ำและให้นักดื่มหน้าใหม่อยากลองดื่มน้ำ การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ เพื่อให้ผู้บริโภคเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่ายและสะดวกมากขึ้น ในขณะที่ประเทศไทย ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อควบคุมธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ดังต่อไปนี้

3.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ในประเทศไทย

3.1.1 พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 และระเบียบและประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีสาระสำคัญ ดังนี้

3.1.1.1 การกำหนดสถานที่ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา 27 ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ ดังต่อไปนี้¹

- (1) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
- (2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา
- (3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร
- (4) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

¹ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551. มาตรา 27.

(5) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
 (6) สถานให้บริการน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
 (7) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป
 (8) สถานที่อื่น ๆ ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
 นอกจากนี้ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดสถานที่ห้ามขาย
 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มเติม ได้แก่

1) รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้า หรือสโมสร
 แต่ประกาศนี้ไม่ใช่บังคับกับองค์การสุรา² ทั้งนี้ สโมสร หมายถึง เฉพาะสโมสรที่ได้รับอนุญาต
 อย่างถูกต้องจากสถานที่ของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งโดยเจตนารมณ์จะหมายถึง
 สโมสรที่เปิดบริการเป็นการประจำหรือถาวรเท่านั้น

2) พื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน ยกเว้นการขายที่ดำเนินการเป็นปกติในทางการค้า
 ของโรงงานผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์³

3) ในสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อน
 ของประชาชน โดยทั่วไป⁴

4) พื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น
 ของรัฐ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร⁵

5) สถานีขนส่ง⁶

6) บนทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก⁷

² ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 ในรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2555.

³ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ประกอบกิจการ
 โรงงาน พ.ศ. 2555.

⁴ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขาย หรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 ในสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2556.

⁵ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้
 ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2558.

⁶ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 ในสถานีขนส่ง พ.ศ. 2558.

⁷ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทาง
 พ.ศ. 2558.

7) สถานีรถไฟ หรือในขบวนรถที่อยู่บนทางรถไฟ⁸

8) ท่าเรือโดยสารสาธารณะ หรือบนเรือโดยสารสาธารณะประจำทาง⁹

9) รอบสถานศึกษา¹⁰

3.1.1.2 การกำหนดวันและเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา 28 ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันหรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือตัวแทนของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา¹¹

นอกจากนี้ ปัจจุบันมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดวันและเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่

1) ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา ยกเว้นการขายเฉพาะร้านค้าปลอดอากรภายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ¹²

2) ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาอื่น นอกจากตั้งแต่เวลา 11.00 น. ถึง 14.00 น. และตั้งแต่เวลา 17.00 น. ถึง 24.00 น. ยกเว้น การขายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ และการขายในสถานบริการตามกำหนดเวลาเปิดปิดของสถานบริการ¹³

3.1.1.3 การห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา 29 ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้¹⁴

(1) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

(2) บุคคลที่มีอาการเมึนเมา จนครองสติไม่ได้

⁸ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางรถไฟ พ.ศ. 2558.

⁹ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในท่าเรือโดยสารสาธารณะ พ.ศ. 2558.

¹⁰ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา พ.ศ. 2558.

¹¹ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551. มาตรา 27.

¹² ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558.

¹³ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2558.

¹⁴ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551. มาตรา 29.

3.1.1.4 การกำหนดวิธีการหรือลักษณะการขายที่ต้องห้ามขาย

มาตรา 30 ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยวิธีการหรือลักษณะ ดังต่อไปนี้¹⁵

(1) ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ

การขายโดยการใช้เครื่องขายอัตโนมัติ หมายถึง เครื่องขายที่ไม่ต้องมีผู้ขายแต่ใช้เครื่องจักรกลเป็นตัวจ่ายสินค้าแทน เพียงลูกค้าจ่ายค่าทรัพย์สินตอบแทน เช่น เหรียญ ธนบัตรใส่ลงไป ในช่องที่กำหนด จากนั้นจะได้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกมาจากเครื่อง¹⁶

(2) การเร่ขาย

การเร่ขายเป็นการขายในลักษณะที่ไม่ประจำ ที่ไม่เป็นปกติเป็นครั้งคราวหรือชั่วคราว ณ สถานที่ที่ไม่ตรงกับที่ระบุไว้ในใบอนุญาต แม้จะตั้งอยู่กับที่ไม่เคลื่อนที่ไปตลอดเวลาก็ตาม ถือว่าเป็นการเร่ขาย นอกจากนี้ กรณีขออนุญาตขายสุราในสถานที่ที่เป็นร้านค้าแห่งหนึ่ง แต่กลับนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขายอีกแห่งหนึ่งถือเป็นการขายนอกสถานที่ที่ขอใบอนุญาตไว้¹⁷

(3) การลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย

การลดราคา คือ การขายราคาต่ำกว่าปกติ (หมายความว่า ราคาต่ำกว่าราคาขายตามปกติของสถานประกอบการนั้น ๆ) โดยมีเจตนาพิเศษเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย การลดราคาจึงต้องมีการซื้อขายและมีการลดราคาเกิดขึ้นแล้วจึงจะเป็นความผิดฐานขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยลดราคา หากยังไม่ได้มีการซื้อขายเพียงแต่มีการแสดงถ้อยคำที่สื่อให้คนทั่วไปรับทราบว่ามี การลดราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถือว่าเป็นความผิดฐานโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามมาตรา 32¹⁸

(4) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้ามการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ การชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแก่ผู้นำหีบห่อหรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ

(5) โดยแจก แดม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่น หรือการให้บริการอย่างอื่น แล้วแต่กรณี หรือแจกจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึง

¹⁵ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551. มาตรา 30.

¹⁶ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. (2557). *คู่มือปฏิบัติงานการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2552* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บางกอกกล๊อค. หน้า 15.

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 15.

¹⁸ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. อ้างแล้ว เจริงวรรคที่ 16. หน้า 16.

การกำหนดเงื่อนไขการขายในลักษณะที่เป็นการบังคับซื้อเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์โดยตรงหรือทางอ้อม

(6) โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

3.1.1.5 การกำหนดสถานที่ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา 31 ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ ดังต่อไปนี้

(1) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา

(2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาล และร้านขายยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคล

(3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

(4) สถานศึกษา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับอนุญาต

(5) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(6) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

(7) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ¹⁹

นอกจากนี้ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดห้ามบริโภคในสถานที่อื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1) รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี แต่ประกาศนี้ไม่ใช้บังคับกับองค์การสุรา²⁰

2) พื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน ยกเว้น การบริโภคที่เป็นขั้นตอนของการผลิตหรือรักษามาตรฐานการผลิต²¹

3) บนทางในขณะขับขี่ หรือในขณะที่โดยสารอยู่ในรถ หรือบนรถ²²

¹⁹ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551. มาตรา 31.

²⁰ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2555.

²¹ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2555.

²² ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทาง พ.ศ.2555.

4) สวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป²³

5) พื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ยกเว้น บริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี²⁴

6) สถานีขนส่ง²⁵

7) สถานีรถไฟ หรือในขบวนรถที่อยู่บนทางรถไฟ²⁶

8) ท่าเรือโดยสารสาธารณะ หรือบนเรือโดยสารสาธารณะประจำทาง²⁷

3.1.1.6 การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา 32 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม

การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ใด ๆ โดยผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท ให้กระทำได้เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง²⁸

ข้อสังเกตตามความในมาตรา 32 พิจารณาได้ ดังนี้

1) ห้ามผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามความในมาตรา 32 วรรคแรก

ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 “โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

²³ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขาย หรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2556.

²⁴ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2558.

²⁵ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานีขนส่ง พ.ศ. 2558.

²⁶ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางรถไฟ พ.ศ. 2558.

²⁷ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในท่าเรือโดยสารสาธารณะ พ.ศ. 2558.

²⁸ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551. มาตรา 32.

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น การโฆษณาที่พบเห็นโดยทั่วไปเป็นการกระทำเพื่อมุ่งประโยชน์ในทางการค้า โดยผู้โฆษณาย่อมต้องการเพิ่มยอดขายอยู่แล้ว การโฆษณาจึงเป็นการจูงใจให้ค้มเครื่องค้มแอลกอฮอล์อยู่ในตัวเอง ดังนั้น การห้ามโฆษณาเครื่องค้มแอลกอฮอล์ในส่วนนี้จึงไม่จำเป็นต้องมีถ้อยคำว่า “ชักจูงใจให้ค้มมาค้มทำยอีก” เพราะจะเป็นการซ้ำซ้อนโดยไม่จำเป็น

2) ห้ามผู้ใดแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องค้มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นค้มโดยตรงหรือโดยอ้อม ตามความในมาตรา 32 วรรคแรก

ในส่วนนี้จะไม่ใช้การโฆษณาเครื่องค้มแอลกอฮอล์ เพราะซ้ำซ้อนกับส่วนแรกที่เป็น การโฆษณาโดยตรง การแสดงชื่อหรือเครื่องหมายการค้าในส่วนนี้จึงไม่ใช้การกระทำเพื่อประโยชน์ในทางการค้า เช่น การกล่าวอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นค้ม โดยกล่าวถึงชื่อของเครื่องค้มแอลกอฮอล์นั้น หรือเครื่องหมายของเครื่องค้มแอลกอฮอล์ชนิดนั้น โดยผู้ที่กระทำมิใช่ผู้ผลิตหรือผู้ขาย จึงยอมมิได้ทำไปเพื่อประโยชน์ในทางการค้า กรณีเช่นนี้ไม่ต้องด้วยข้อความในตอนแรกของ มาตรา 32 วรรคแรก เพราะตามนิยามการโฆษณาจะต้องทำไปเพื่อประโยชน์ในทางการค้า แต่ผู้กระทำในกรณีนี้มีมิใช่ผู้ขายหรือผู้ผลิต แต่แสดงออกซึ่งการกระทำในลักษณะอวดอ้างสรรพคุณหรือจูงใจให้ผู้อื่นเห็นดีเห็นงามกับการค้มเครื่องค้มแอลกอฮอล์ยี่ห้ออื่น ๆ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ในปัจจุบันมักจะปรากฏเห็นในสื่ออิเล็กทรอนิกส์สมัยใหม่ที่เยาวชนเข้าถึงได้ง่าย กฎหมายจึงต้องควบคุมกรณีดังกล่าวด้วย

กรณีตามมาตรา 32 วรรคแรก ได้มีคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 7 คดีหมายเลขแดงที่ 241/2555 วินิจฉัยการกระทำความผิดตามมาตรา 32 วรรคแรก โดยแยกเป็น 2 กรณี คือ กรณีแรกเป็นการที่ผู้ใดโฆษณาเครื่องค้มแอลกอฮอล์ก็เป็นความผิดตามมาตราแล้ว ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่มุ่งห้ามการโฆษณาเครื่องค้มแอลกอฮอล์เป็นหลักและเป็นการห้ามโฆษณาโดยเด็ดขาด อีกกรณีสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นค้มโดยตรงหรือโดยอ้อมเป็นเรื่องที่ผู้ใดแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องค้มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้าง

3) ตามมาตรา 32 วรรคสอง เป็นขกเว้นของมาตรา 32 วรรคแรก หากผู้ผลิตเครื่องค้มแอลกอฮอล์เป็นผู้โฆษณาเครื่องค้มแอลกอฮอล์ จะต้องดำเนินการ ดังนี้

(1) การโฆษณากระทำได้เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เชิงสร้างสรรค์
สังคม

(2) การโฆษณานั้นต้องไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องค้มแอลกอฮอล์

(3) การโฆษณาสามารถปรากฏภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือ ภาพสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้กฎกระทรวง²⁹

ปัจจุบันได้มีการออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการแสดงผลภาพสัญลักษณ์เพื่อประกอบการโฆษณา หรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นการกำหนดตามมาตรา 32 วรรคสอง เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ให้ผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โฆษณาประชาสัมพันธ์ปฏิบัติ ซึ่งในการแสดงผลภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือภาพสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องใช้ร่วมกับทำให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม และต้องไม่มีลักษณะอวดอ้างสรรพคุณ คุณประโยชน์ คุณภาพของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือชักจูงใจให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ว่าโดยทางตรงหรืออ้อม โดยการให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคมต้องสื่อความหมายโดยนำเสนอข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เป็นความรู้อย่างชัดเจนส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรม สร้างค่านิยมที่ดีของสังคม โดยต้องไม่ปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์³⁰

โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการแสดงผลภาพสัญลักษณ์ในสื่อประเภทต่าง ๆ ด้วยกรณีใช้สื่อทางกิจการโทรทัศน์ การฉายภาพ ภาพยนตร์ วิดิทัศน์ การแสดงผลภาพผ่านเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่ออื่นใดในทำนองเดียวกัน ภาพสัญลักษณ์ต้องมีขนาดไม่เกินร้อยละห้าของพื้นที่โฆษณาทั้งหมดและใช้เวลาแสดงไม่เกินสองวินาที โดยให้โฆษณาได้ตั้งแต่เวลา 22.00 น. ถึง 05.00 น. และแสดงผลภาพสัญลักษณ์ได้เฉพาะตอนท้ายของการโฆษณาเท่านั้น ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ ต้องมีขนาดไม่เกินร้อยละห้าของพื้นที่โฆษณาโดยห้ามแสดงที่ปกหน้า ปกหลัง คู่หน้ากลาง หรือที่สิ่งห่อหุ้มสื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนสื่ออื่นใดนอกจากที่กล่าวมานั้น ให้แสดงผลภาพสัญลักษณ์ต้องไม่เกินร้อยละสาม ของพื้นที่โฆษณาในสื่อ นั้น

นอกจากนี้ ในการแสดงผลภาพสัญลักษณ์ต้องมีการแสดงข้อความเตือนประกอบด้วยตามประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เรื่อง รูปแบบของข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือภาพสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2557³¹

²⁹ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. อ่างแล้ว เจริญธรรมที่ 16. หน้า 22.

³⁰ กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการแสดงผลภาพสัญลักษณ์เพื่อประกอบการโฆษณา หรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2553. ข้อ 2.

³¹ กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการแสดงผลภาพสัญลักษณ์เพื่อประกอบการโฆษณา หรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2553. ข้อ 4.

3.1.1.7 บทกำหนดโทษ

มาตรา 39 ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา 27 หรือมาตรา 28 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 40 ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา 29 หรือมาตรา 30 (1) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 41 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 30 (2) (3) (4) (5) หรือ (6) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 42 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

3.1.2 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ให้คำนิยามคำว่า “สถานบริการ” หมายความว่า สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการ โดยหวังประโยชน์ในทางการค้า ดังต่อไปนี้

(1) สถานเต้นรำ รำวง หรือรองเง็ง เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคู่อบริการ
(2) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บําเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า

(3) สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า แต่ไม่รวมถึง

(ก) สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(ข) สถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

หรือ

(ค) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิงและยินยอมหรือปล่อยให้พลละเลยให้นักร้อง นักแสดงหรือพนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ข) มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้า หรือยินยอมหรือปล่อยให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ค) มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเต้น หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบนเวที หรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม

(ง) มีลักษณะของสถานที่ การจัดแสงหรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(5) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 น.

(6) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง³²

พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ได้กำหนดเกี่ยวกับอายุของผู้เข้าไปใช้บริการไว้ในมาตรา 16/1 กล่าวคือ

มาตรา 16/1 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ซึ่งมิได้ทำงานในสถานบริการนั้นเข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการตรวจเอกสารราชการที่มีภาพถ่ายและระบุนอายุของผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะเข้าไปในสถานบริการไม่ยินยอมให้ตรวจเอกสารราชการหรือไม่มีเอกสารราชการและเข้าไปในสถานบริการ ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยพลัน ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งและหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งและการรับแจ้งให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสาม ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจะมอบหมายให้พนักงานของสถานบริการเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้³³

3.1.3 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้คํานิยามคำว่า “เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส³⁴

มาตรา 26 ภายใต้งบัตยบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(10) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์ ถ้าการกระทำผิดตามวรรคหนึ่งมีโทษตามกฎหมายอื่นที่หนักกว่าก็ให้ลงโทษตามกฎหมายนั้น³⁵

³² พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509. มาตรา 3.

³³ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4). มาตรา 16/1.

³⁴ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. มาตรา 4.

³⁵ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. มาตรา 26.

มาตรา 45 กำหนดห้ามมิให้เด็กซื้อหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อการจำหน่ายหรือเสพสุราหรือบุหรี่

ดังนั้น การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับบุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี ถือเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แต่ถ้าขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับบุคคลที่มีอายุระหว่าง 19 - 20 ปี จะถือเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เพียงฉบับเดียว³⁶

3.1.4 พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

เมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2560 ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 180 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2560 เป็นต้นไป โดยก่อนที่พระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับนั้น กรมสรรพสามิตดำเนินการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย รวมทั้งสิ้น 7 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 พระราชบัญญัติพิกัตอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 พระราชบัญญัติไฟฟุทศักราช 2486 พระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 และพระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสุรา พ.ศ. 2527 โดยจะเห็นได้ว่า กฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายที่บังคับใช้มาอย่างยาวนาน ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน กรมสรรพสามิตจึงได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภาษีสรรพสามิตให้มีความทันสมัย โปร่งใส และเป็นสากล รวมทั้งรวบรวมกฎหมายภาษีสรรพสามิตที่กระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายทั้ง 7 ฉบับมาใช้เป็นฉบับเดียวกัน เพื่อความเป็นเอกภาพในการบังคับใช้

สำหรับการจัดเก็บภาษีสุรา เป็นการใช้มาตรการทางภาษีเป็นเครื่องมือในการลดการบริโภคสุรา ซึ่งตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังคงจัดเก็บภาษีแบบระบบผสม กล่าวคือ จัดเก็บในอัตราตามมูลค่าเพื่อสะท้อนถึงความฟุ่มเฟือย และอัตราตามปริมาณเพื่อสะท้อนถึงผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งสร้างความโปร่งใสในการจัดเก็บภาษีมากยิ่งขึ้น มีการปรับลดภาษีตามมูลค่าและเพิ่มอัตราภาษีตามปริมาณ (แรงแอลกอฮอล์) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากล โดยอัตราภาษีใหม่นี้จะไม่ทำให้ภาระภาษีเพิ่มขึ้นมากเท่าใดนัก ตามหลักรายได้คงที่ (Revenue Neutrality) และยังเป็นส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคสุราที่มีดีกรีต่ำและลดปัญหาสุราเถื่อนด้วย³⁷

³⁶ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. อ่างแล้ว เจริญรณที่ 16. หน้า 14.

³⁷ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม กรมสรรพสามิต. (2560). *พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้วันนี้ยังไม่ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าส่วนใหญ่ เตือนผู้ประกอบการอย่ากักตุน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mzax/-edisp/uatucm301625.pdf>. [2561, 17 กรกฎาคม].

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติเรื่องสุราไว้ในหมวด 2 ใบอนุญาต สำหรับสินค้าสุรา ยาสูบ และไฟ ส่วนที่ 1 สุรา ตามมาตรา 152-158 โดยบัญญัติตั้งแต่คำนิยามของ คำว่าสุรา (ในส่วนนี้ผู้วิจัยกล่าวไว้ในบทที่ 2 แล้ว) ไปจนถึงการขออนุญาตผลิตสุรา การนำสุราเข้ามา ในราชอาณาจักร การขายสุราและการขอใบอนุญาตขายสุรา และบัญญัติห้ามเปลี่ยนแปลงสุรา ดังนั้น การขายหรือจำหน่ายสุราในประเทศไทยจึงต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายฉบับดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ ดังนี้

3.1.4.1 การผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสุราไว้ในครอบครอง

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 153 กำหนดให้ผู้ที่มีความประสงค์ จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง จะต้องยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี กรมสรรพสามิต โดยในการยื่นคำขออนุญาตจะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่กำหนดเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตผลิตหรือครอบครอง เครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุรา เมื่อได้รับอนุญาตให้ผลิตสุราหรือใบอนุญาตให้ครอบครองเครื่องกลั่น สำหรับผลิตสุราแล้วจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพสามิต ประกาศกำหนดด้วย โดยใบอนุญาตที่ออกตามมาตรานี้มีอัตราค่าธรรมเนียมฉบับละสามแสนบาท และใบอนุญาตมีอายุสามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต³⁸ หากมีการผลิตสุราหรือครอบครองเครื่องกลั่น สำหรับผลิตสุราหลังจากใบอนุญาตหมดอายุแล้วขอมเป็นการผลิตสุราหรือครอบครองเครื่องกลั่น สำหรับผลิตสุราโดยไม่ได้รับใบอนุญาตเช่นกัน ปัจจุบันนี้มีกฎกระทรวงการอนุญาตผลิตสุรา พ.ศ. 2560 ที่ออกกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขมาบังคับใช้

กรณีที่ผู้ใดฝ่าฝืนผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง โดยไม่ขออนุญาตจากอธิบดี อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 153 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ³⁹ นอกจากนี้ กรณีที่มีการขายหรือมีไว้ เพื่อขายซึ่งสุราที่ทำการผลิตโดยฝ่าฝืนตามมาตรา 153 วรรคหนึ่ง ขอมต้องระวางโทษไม่เกิน ห้าหมื่นบาท⁴⁰ ในขณะเดียวกันหากผู้ใดซื้อหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งสุราที่ผลิตโดยฝ่าฝืน มาตรา 153 วรรคหนึ่ง จะต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท แต่ถ้าสุรานั้นมีปริมาณต่ำกว่า หนึ่งลิตร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท ด้วยเช่นเดียวกัน⁴¹

³⁸ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. มาตรา 153.

³⁹ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. มาตรา 193.

⁴⁰ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. มาตรา 191.

⁴¹ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. มาตรา 192.

3.1.4.2 การนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักร

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กำหนดให้ผู้ประสงค์ที่จะนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักรต้องยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีกรมสรรพสามิต ซึ่งการขออนุญาตและการออกไปอนุญาตจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง⁴² โดยใบอนุญาตนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักรจะมีอัตราค่าธรรมเนียม ครั้งละสองหมื่นห้าพันบาท ซึ่งหากมีการนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 195 อย่างไรก็ตาม มาตรา 154 วรรคสาม และวรรคสี่ ได้กำหนดข้อยกเว้นให้นำสุราเข้ามาในราชอาณาจักรได้โดยไม่ต้องขอรับใบอนุญาตได้ หากเป็นกรณีที่อธิบดีกรมสรรพสามิตผ่อนผันให้นำสุราเข้ามาเพื่อเป็นตัวอย่างสินค้าหรือมิใช่เพื่อการค้าโดยไม่ต้องขอรับใบอนุญาตนำเข้า แต่ต้องนำเข้าไม่เกินปริมาณที่อธิบดีกรมสรรพสามิตประกาศกำหนด และนำเข้าทางด่านศุลกากรที่อธิบดีกรมสรรพสามิตประกาศกำหนดเท่านั้น หรือกรณีผู้ทำการตามหน้าที่ผู้ขนส่งโดยสุจริต หรือกรณีการนำเข้าเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ไม่อยู่ในบังคับต้องขอใบอนุญาตนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักร อธิบดีกรมสรรพสามิตมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับดูแลสินค้าได้ตามที่เห็นสมควร

โดยปัจจุบันนี้มีกฎกระทรวงการอนุญาตนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2560 ออกบังคับใช้ซึ่งกำหนดใบอนุญาตนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักรไว้ 5 ประเภท ไว้ในข้อ 2 และตามกฎกระทรวง ข้อ 3 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะขอใบอนุญาตแต่ละประเภทไว้ ซึ่งแตกต่างกันแล้วแต่กรณี เช่น จะต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 หรือที่ 2 หรือได้รับใบอนุญาตผลิตสุรา หรือจะต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย หรือบุคคลธรรมดาที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์ เป็นต้น

3.1.4.3 การขออนุญาตขายสุรา

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 155 กำหนดเกี่ยวกับการขอใบอนุญาตขายสุราไว้ โดยให้ผู้ประสงค์จะขายสุราต้องยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต โดยในการขออนุญาตและการออกไปอนุญาตให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่กำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการออกไปอนุญาตขายสุรา

⁴² พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. มาตรา 154.

เมื่อได้รับใบอนุญาตขายสุราแล้วให้ใช้ได้เฉพาะในสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย⁴³ ใบอนุญาตขายสุราจะมีกำหนดอายุหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับอนุญาต⁴⁴ และหากจะขายสุราต่อไปจะต้องขอรับใบอนุญาตขายสุราใหม่

สำหรับผู้ที่ขายสุราโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขายสุราก่อนดำเนินการ มีความผิดฐานขายสุราโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 196 อย่างไรก็ตาม มาตรา 155 ได้กำหนดข้อยกเว้นให้ขายสุราโดยไม่ต้องมีใบอนุญาตขายสุราได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

1) การขายทั้งหมดในคราวเดียวภายใต้ความควบคุมของเจ้าพนักงานสรรพสามิต ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตตายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต

2) การขายในการบังคับคดี

3) การขายโดยคำสั่งของอธิบดีกรมศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

4) กรณีอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตขายสุราใช้ใบอนุญาตไม่ตรงกับสถานที่ระบุไว้ในใบอนุญาตไม่แสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย หรือไม่ขอใบแทนใบอนุญาตจากผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 205

3.1.4.4 ประเภทของใบอนุญาตขายสุรา

ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 156 ได้กำหนดใบอนุญาตขายสุราซึ่งใช้สำหรับการขายสุราทุกชนิดทั้งสุรากลั่นและสุราแช่ ทั้งที่ผลิตในราชอาณาจักรและที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1) ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งจำนวนตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไป เช่น การขายจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายส่ง การขายสุราจากผู้ขายส่งไปยังผู้ขายปลีก เป็นต้น โดยมีอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตปีละหนึ่งแสนบาท

2) ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งจำนวนต่ำกว่าสิบลิตร เช่น การขายปลีกสุราเพื่อนำไปบริโภค การขายสุราเพื่อดื่ม ณ สถานที่ขาย เป็นต้น โดยมีอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตปีละห้าหมื่นบาท

ในกรณีที่มีการขายสุราครั้งหนึ่งสิบลิตรขึ้นไปและต่ำกว่าสิบลิตรปะปนกันผู้ขายสุราจะต้องรับใบอนุญาตขายสุราทั้ง 2 ประเภท มิเช่นนั้นย่อมจะมีความผิดฐานเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต

⁴³ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. มาตรา 178.

⁴⁴ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. มาตรา 155 วรรคสาม.

ขายสุราทำการขายไม่ตรงตามประเภทของใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท ตามมาตรา 197

3.1.4.5 คุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาตขายสุรา

ตามกฎกระทรวงการอนุญาตขายสุรา พ.ศ. 2560 กำหนดไว้ ดังนี้

ข้อ 3 ได้กำหนดให้ ผู้ที่ประสงค์จะขอใบอนุญาตขายสุรา ต้องมีคุณสมบัติอย่างใด อย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

(2) เป็นบุคคลธรรมดาที่มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

3.1.4.6 สถานที่ประกอบการขายสุรา

ตามกฎกระทรวงการอนุญาตขายสุรา พ.ศ. 2560 กำหนดไว้ ดังนี้

ข้อ 5 ได้กำหนดให้ผู้ที่จะได้รับใบอนุญาตขายสุราต้องไม่ใช่สถานประกอบการที่มี ลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) กรณีขอใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1

(ก) สถานที่ประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตและอยู่ระหว่าง ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

(ข) สถานที่ต้องห้ามขายสุราตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุม เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์หรือกฎหมายอื่น

(2) กรณีขอใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2

(ก) ที่ตั้งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว

(ข) ที่ตั้งวัด มัสยิด วัดบาทหลวง หรือสถานที่ประกอบศาสนกิจในนิกายหรือ ศาสนาใด ศาสนาหนึ่ง รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว

(ค) ที่ตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมัน เชื้อเพลิง รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว

(ง) สถานที่ที่เคยเป็นสถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่ได้พ้นกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

(จ) สถานที่ประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตและอยู่ระหว่าง ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

(ฉ) สถานที่ต้องห้ามขายสุราตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกฎหมายอื่น

3.1.4.7 การเปลี่ยนแปลงสุราเพื่อการค้า

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 158 กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงสุราโดยนำสุราอื่นใด หรือน้ำ หรือของเหลวหรือวัตถุอื่นใดเจือปนลงในสุราเพื่อการค้า เว้นแต่เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ผลิตสุรา หรือเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 เฉพาะกรณีผู้ซื้อได้ร้องขอให้เปลี่ยนแปลงสุราเพื่อดื่มในขณะนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันมีกฎกระทรวงการเปลี่ยนแปลงสุราเพื่อการค้า พ.ศ. 2560 บังคับใช้

3.2 กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ในต่างประเทศ

3.2.1 เครื่องร้อออสเตรเลีย⁴⁵

เครื่องร้อออสเตรเลียมักหมายถึงการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ควบคุมในเรื่องการจำหน่าย การจัดหา การออกใบอนุญาต และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประชาชน โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะเป็นกฎหมายของแต่ละรัฐบัญญัติกฎหมายขึ้นเองซึ่งพบว่ามีระเบียบหลักเกณฑ์ควบคุมการบริโภคไว้อัลกอฮอล์กันแต่จะแตกต่างกันเพียงรายละเอียดปลีกย่อย เช่น อัตราค่าปรับ เวลาเปิด-ปิดของสถานที่ได้รับอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น จากการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องมีการควบคุมเกี่ยวกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สรุปได้ดังนี้

3.2.1.1 การขอใบอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

โดยหลักกฎหมายห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท เว้นแต่จะได้รับอนุญาตโดยมีการแยกประเภทของใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Liquor Licence) การอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Liquor Permit) การยกเว้นให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นกรณีพิเศษ (General Liquor Exemption) เพื่อใช้ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับโดยอาจจำแนกประเภทของใบอนุญาตและการอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้

1) ประเภทของใบอนุญาต (Liquor Licence) ดังนี้

General licence คือ ใบอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในระหว่างเวลาและสถานที่ที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะในใบอนุญาตเพื่อการจำหน่ายการบริโภคและการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาใด ๆ ในสถานที่อยู่อาศัยที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

⁴⁵ เศษฐ รัชดาพรรณฉีกุล และวรรณ นุญศรีเมือง. (2548). *การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับมาตรการป้องกันแก้ไขเพื่อลดผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. หน้า 102-115.

On-Licence คือ ใบอนุญาตที่ให้อำนาจในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างเวลาและวันที่กำหนดในใบอนุญาตเพื่อบริโภคในสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Off-Licence คือ ใบอนุญาตที่ให้อำนาจในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาและวันที่กำหนดในใบอนุญาต เพื่อการบริโภคนอกสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์

Club Licence คือ ใบอนุญาตที่ให้อำนาจในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างเวลา และ ณ สโมสรที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต โดยจำหน่ายให้แก่สมาชิกและเพื่อนสมาชิกตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เพื่อการบริโภคทั้งในและนอกสถานที่

Special Licence คือ ใบอนุญาตประเภทที่ให้อำนาจในการจำหน่ายเครื่องดื่มในเวลาและสถานที่ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะในใบอนุญาต

2) ประเภทของการอนุญาต (Liquor Permit)

Out-of-hours Permit คือ การอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ได้รับใบอนุญาต ระหว่างเวลาหลังจากเวลาที่กำหนดในใบอนุญาตตามวันที่อนุญาตไว้

On-Permit คือ การอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่ม เพื่อการบริโภคในสถานที่ในเวลาใด ๆ ตามเงื่อนไขที่อนุญาต

Off-Permit คือ การอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่ม เพื่อการบริโภคนอกสถานที่ในเวลาใด ๆ ตามเงื่อนไขที่อนุญาต

Special Permit คือ การอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่ม เพื่อการบริโภคนอกสถานที่ในระหว่างเวลาที่กำหนดตามเงื่อนไขที่อนุญาต

3.2.1.2 การควบคุมสถานที่ วันและเวลาจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มีการกำหนดสถานที่ที่ต้องขอใบอนุญาตหรือสถานที่ที่ต้องได้รับอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วันและเวลาที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้

1) การควบคุมสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประเภทของสถานที่ที่ต้องขอใบอนุญาตหรือสถานที่ที่ต้องได้รับอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สรุปดังนี้

(1) โรงแรม ร้านอาหาร สถานบันเทิง ที่ต้องการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการบริโภคในสถานที่นั้น ต้องขอใบอนุญาตเพื่อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(2) บ้านพักอาศัย ที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องขอใบอนุญาตเพื่อจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(3) สโมสรที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ลูกค้าเพื่อบริโภคจะได้รับอนุญาตให้ขายตามเวลาที่กำหนดในใบอนุญาต ยกเว้น วันอาทิตย์ วัน Good Friday วัน Christmas และวันสงกรานต์ปีเก่าที่จะมีการกำหนดเวลาที่แตกต่างออกไปจากในใบอนุญาต

(4) ร้านค้าปลีกที่ได้รับอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการค้าปลีก จะได้รับอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาที่ได้รับอนุญาต ยกเว้น ในวัน Good Friday วัน Christmas ที่เวลาจะเปลี่ยนแปลงไป

(5) ร้านค้าส่งที่ได้รับอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการค้าส่งจะได้รับอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาที่ได้รับอนุญาตและสามารถขายหรือจัดหาตัวอย่างเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้บริโภค แต่ในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ค้าส่งนั้นจะต้องมีปริมาณไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(6) ผู้ผลิตที่ได้รับอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการบริโภคจะได้รับอนุญาตให้ขายตรงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ในเวลาใดๆ ก็ได้

(7) การขายตรง สำหรับใบอนุญาตให้ขายตรงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาใดๆ ก็ได้ แต่ในการส่งสินค้าจะต้องเป็นไปตามเวลาที่กำหนด โดยห้ามส่งสินค้าในวัน Good Friday วัน Christmas

2) กำหนดวันและเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เครือรัฐออสเตรเลียบัญญัติห้ามซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน Good Friday วัน Christmas ระหว่างเวลา 08.00 น. ถึง 21.00 น. อย่างไรก็ตาม แม้มีข้อยกเว้น ให้ผู้ค้าส่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับผู้ที่ซื้อไปเพื่อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทที่ได้รับใบอนุญาตแบบ Off-Licence ได้

3.2.1.3 การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลตามที่กฎหมายกำหนด

กฎหมายควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเครือรัฐออสเตรเลียไม่อนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลเหล่านี้

1) ผู้ที่เมาสุรา ตัวอย่างเช่น Sec.78-79 Liquor and Accommodation Act 1990 ของรัฐ Tasmania และ Part 6, Division 8, Liquor Licensing Act 1997 ของรัฐ South Australia เป็นต้น

2) ผู้บริโภคที่อายุยังไม่ถึงเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี โดยกฎหมายบัญญัติห้ามบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือครอบครองหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือในที่สาธารณะ หากฝ่าฝืนมีโทษปรับและสถานที่ที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นต้องรับผิดชอบด้วย แต่มีข้อยกเว้น คือ ผู้เยาว์อายุต่ำกว่า 18 ปี อาจครอบครองเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เฉพาะในกรณีเพื่อการทำงาน ในกรณีครอบครองเพื่อการฝึกงานในหลักสูตรวิชาที่อยู่ภายใต้การควบคุมของสถาบันการศึกษาที่ได้รับอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะและมีบทบัญญัติลงโทษผู้ที่ใช้ให้ผู้เยาว์อายุต่ำกว่า 18 ปี ซื้อหรือรับเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์จากสถานที่จำหน่ายโดยไม่มีเหตุอันสมควร ซึ่งผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษปรับตามที่กฎหมายกำหนด

สำหรับผู้ที่ยาและจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ณ สถานที่ที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือในที่สาธารณะ มีความผิดต้องระวางโทษปรับ ตามที่กฎหมายกำหนดเช่นกัน เว้นแต่ การซื้อ รับ ครอบครอง หรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ไม่เป็นความผิด เช่นในกรณีที่เป็นการซื้อ รับ ครอบครอง หรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบ้านพักอาศัย การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะที่รับประทานอาหารในร้านอาหารที่มีพ่อแม่หรือผู้ปกครองไปด้วย

3.2.1.4 การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ เครื่องรับส่งเอกสารหรือทางไปรษณีย์

มีการออกกฎหมายเพื่อควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือการสื่อสารอื่น ๆ ไปด้วย เช่น ผู้ที่มีใบอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากเสนอขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางอินเทอร์เน็ตจะต้องแสดงข้อความทางเว็บไซต์ว่าการขายหรือจัดการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่หรือในนามของบุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

การควบคุมผู้ที่มีใบอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ขายทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ เครื่องรับส่งเอกสาร หรือทางไปรษณีย์ปรากฏอยู่ใน Liquor Act 1982 ของรัฐนิวเซาท์เวลส์ ต่อมามีการปรับปรุงแก้ไขโดยใช้ Liquor Act 2007 ในมาตรา 114 ได้กำหนดเรื่อง การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือการสื่อสารอื่น⁴⁶ สรุปได้ดังนี้

- 1) ผู้ที่ได้ใบอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการสั่งซื้อผ่านทางโทรศัพท์ โทรสาร หรือทางไปรษณีย์ จะต้องแสดงเลขที่ใบอนุญาตใน โฆษณาหรือข้อมูลที่ตีพิมพ์เป็นลายลักษณ์อักษรหรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการขาย หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับ
- 2) ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางอินเทอร์เน็ตจะต้องแสดงเลขที่ใบอนุญาตอย่างชัดเจนทางเว็บไซต์ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับ
- 3) ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการสั่งซื้อทางโทรศัพท์ เครื่องรับส่งเอกสารหรือทางไปรษณีย์ หรือผ่านทางเว็บไซต์อินเทอร์เน็ต ต้องปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ในขณะที่ซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องให้ผู้ซื้อแสดงวัน เดือน ปีเกิดเพื่อยืนยันว่าอายุเกินกว่า 18 ปี

⁴⁶ Liquor Act 2007. Section 114. Sale of liquor through internet or by other communication media.

(ข) ต้องให้คำแนะนำเป็นลายลักษณ์อักษรแก่บุคคลที่รับผิดชอบในการจัดส่ง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยต้องส่งมอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้ใหญ่ที่ผู้สั่งซื้อ หรือบุคคลอื่นที่ได้รับมอบหมายให้รับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แทนผู้สั่งซื้อ ณ สถานที่นั้น หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับ

4) การควบคุมผู้จัดส่งสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายทางอินเทอร์เน็ตหรือ การสื่อสารอื่น โดยห้ามผู้เยาว์รับมอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ซื้อขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ตให้แก่ตน มิฉะนั้นจะต้องระวางโทษปรับ เว้นแต่ ได้รับคำสั่งหรือร้องขอจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้รับ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แทน

5) บุคคลใดจะต้องไม่สั่งหรือขอให้ผู้เยาว์ส่งมอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฝ่าฝืนต้อง ระวางโทษปรับ

3.2.1.5 การจำกัดพื้นที่ในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำได้เฉพาะในสถานที่ที่กฎหมายกำหนดให้ เช่น ร้านอาหารที่ได้รับใบอนุญาตให้จำหน่ายแอลกอฮอล์เพื่อบริโภคในร้าน อย่างไรก็ตาม กฎหมายบัญญัติว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะเป็นความผิด เช่น ตามชายหาด สวนสาธารณะ หรือตามท้องถนน เป็นต้น

3.2.1.6 การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทต้องปฏิบัติตามแนวทางของ Australian Association of National Advertisers (AANA) Advertiser Code of Ethics ซึ่งใช้กับการ โฆษณาทุกรูปแบบและ Alcohol Beverages Advertising Code (ABAC)

AANA Advertiser Code of Ethics อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักมาตรฐานการโฆษณา (Advertising Standard Bureau) ซึ่งมีคณะกรรมการมาตรฐานการโฆษณา (Advertising Standard Board หรือ ASB) ที่เป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่พิจารณาคำร้องทุกข์เกี่ยวกับการโฆษณาที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติ ความรุนแรง เพศ เชื้อชาติ ภาพ โป๊เปลือย หรือโฆษณาที่อาจก่อให้เกิด ความตึงเครียดแก่เด็ก การใช้ภาษาหยาบคาย โฆษณาที่มีเนื้อหากระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัย และยังมีวัตถุประสงค์เพื่อการควบคุมการโฆษณาให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายข้อสัจย์ถูกต้อง ตามหลักการคุ้มครองผู้บริโภค คุ้มครองสังคม และมีความเป็นธรรมแก่คู่แข่งทางการค้าซึ่งประมวล ฉบับนี้ได้นิยามคำว่า “การโฆษณา” หมายความว่า การตีพิมพ์ข้อความ และการส่งสารทางเครือข่าย วิทยุโทรทัศน์ ตลอดจนทางอินเทอร์เน็ต การโฆษณาทางจดหมายทั่วเครือรัฐออสเตรเลีย หรือ ส่วนหนึ่งส่วนใดของเครือรัฐออสเตรเลีย

Alcoholic Beverages Advertising Code เป็นประมวลหลักการโฆษณาขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ เกิดขึ้นจากสมาคมผู้ก่่นเบียร์ (Associated Brewers) องค์กรอุตสาหกรรมผู้ผลิตสุรา

(The Distilled Spirits Industry Council) สมาพันธ์ผู้ผลิตไวน์แห่งออสเตรเลีย (The Winemakers Federation of Australia) และสมาคมผู้ค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Liquor Merchants Association) ร่วมกันบัญญัติประมวลหลักการโฆษณาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งครอบคลุมไปถึงการโฆษณาสินค้าทางสื่อทุกประเภท รวมถึงการโฆษณาขายสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางอินเทอร์เน็ตด้วย โดยฉบับปัจจุบันได้ประกาศใช้ในเดือนเมษายน 2004 ตามประมวลหลักการโฆษณาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Alcoholic Beverages Advertising Code) กำหนดหลักการการโฆษณาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น

1) การแสดงถึงความรับผิดชอบต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยต้องไม่ชักจูงให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินขนาด ไม่ชักจูงให้ผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่มีฉากที่แสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนพฤติกรรมที่รุนแรง แต่จะแสดงให้เห็นได้เพียงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่านั้น

2) ต้องไม่ปรากฏภาพเด็กหรือวัยรุ่นในงานโฆษณา เว้นแต่ จะเป็นฉากสถานการณ์ทั่วไป เช่น งานบาร์บิควกับครอบครัว ภาพในร้านอาหารที่ได้รับอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มกว่า 25 ปี จะปรากฏได้เป็นฉากหลังหรือเป็นส่วนหนึ่งของฝูงชนเท่านั้น

3) ห้ามแนะนำการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงออกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาจสร้างหรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์หรือสภาวะแวดล้อมดัง เช่น ไม่มีการแสดงว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีส่วนช่วยให้บุคคล ชูธุรกิจ สังคม กีฬา ความรักหรืออย่างอื่นประสบความสำเร็จ หรือหากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของการเฉลิมฉลองต้องไม่สื่อให้เข้าใจได้ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเป็นสาเหตุหรือมีส่วนช่วยให้เกิดความสำเร็จ และในการโฆษณาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นต้องไม่มีการแสดงว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เกิดการบำบัดหรือมีส่วนสำคัญในการช่วยให้เกิดการผ่อนคลาย

4) ห้ามโฆษณาภาพการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะที่มีการจับจี้ยานพาหนะหรือทำกิจกรรมใด ๆ ที่เป็นอันตราย เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวต้องการความปลอดภัยสูง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะก่อให้เกิดความเสี่ยง

5) ห้ามการโฆษณาที่มีการท้าทายให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

6) สำหรับการโฆษณาขายปลีกซึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การโฆษณานั้นต้อง ระบุชื่อของผู้ค้าปลีก และต้องมีการแสดงข้อมูลเกี่ยวกับราคาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย

นอกจากนี้ ยังมีประมวลทางปฏิบัติของการขายสินค้าทางโทรทัศน์ (Commercial Television Industry Code of Practice) ที่บัญญัติถึงการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ด้วย ซึ่งการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์จะมีได้เฉพาะในช่วงเวลาที่เป็น

ช่วงเวลาที่ เป็นประเภทรายการสำหรับผู้ใหญ่ (Mature Classification หรือ M) ประเภทรายการสำหรับผู้ชมที่เป็นผู้ใหญ่ (Mature Audience Classification หรือ MA) ประเภทรายการสำหรับผู้ใหญ่ และมีเนื้อหารุนแรง (Adult Violence Classification หรือ AV) หรือในกรณีที่การโฆษณาขายสินค้ามาพร้อมกับการถ่ายทอดสดกีฬาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ อย่างไรก็ตาม ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือแม้แต่เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสมแม้ในปริมาณเพียงเล็กน้อยในช่วงเวลารายการเด็ก (Children Classification หรือ C)

3.2.2 สหราชอาณาจักร

เดิมมี The Licensing Act 1964 เป็นกฎหมายหลักที่มีเนื้อหาในการควบคุมเกี่ยวกับสถานที่ เวลา และตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเกี่ยวกับการอนุญาตของสถานบันเทิง และรวบรวมกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีให้สอดคล้องกับปัจจุบันมากขึ้น จนในที่สุด รัฐสภาได้ออกกฎหมายฉบับใหม่ เรียกว่า The Licensing Act 2003

The Licensing Act 2003 มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้ระบบใบอนุญาตเพื่อป้องกันอาชญากรรมและความไม่สงบเพื่อความสงบสุขของสาธารณะ เพื่อป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญของประชาชน และเพื่อปกป้องเด็กและเยาวชนจากเหตุร้ายที่เกิดขึ้นจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์⁴⁷ รัฐบาลมีการออกกฎระเบียบและมาตรการต่าง ๆ เพื่อนำมาบังคับใช้กับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การกำหนดเงื่อนไขในการออกใบอนุญาต และการจำกัดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สรุปได้ ดังนี้

3.2.2.1 ระบบใบอนุญาต⁴⁸

The Licensing Act 2003 กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับใบอนุญาตขายสุราไว้ กรณีผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือบุคคลธรรมดาที่ต้องการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องได้รับใบอนุญาตหรือรับใบอนุญาตให้ดำเนินการจากผู้มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมาย คือ สภาท้องถิ่น

⁴⁷ The Licensing Act 2003. Section 4(2). The licensing objectives are—

- (a) the prevention of crime and disorder;
- (b) public safety;
- (c) the prevention of public nuisance; and
- (d) the protection of children from harm.

⁴⁸ ฤชธรรณั ไทยวัฒนั. (2561). *ระบบใบอนุญาตขายสุรา*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://seven02.s3.amazonaws.com/2S58/1532979296.09960d3fb07ac227e665e4b708e75460.pdf>. [2561, 1 กันยายน].

สำหรับใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศอังกฤษ เดิมมีการแบ่งใบอนุญาตเป็น 2 ประเภท ประเภทที่หนึ่ง คือ ใบอนุญาตสำหรับสถานที่ขายสุราที่จัดให้สถานที่สำหรับลูกค้าในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (On-Licence) เช่น ผับ บาร์ หรือไนต์คลับ เป็นต้น ประเภทที่สองคือ ใบอนุญาตสำหรับสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่มีสถานที่สำหรับลูกค้าในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Off-Licence) โดยลูกค้าต้องนำไปบริโภคที่อื่น ต่อมาได้มีการแก้ไขใบอนุญาตใหม่โดยจำแนกใบอนุญาตไว้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) Permits Licence คือ ใบอนุญาตสำหรับสถานประกอบการ เป็นใบอนุญาตที่ออกให้แก่สถานประกอบการ สถานบันเทิงที่มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ผับ บาร์ ไนต์คลับ หรือคาเฟ่ ซึ่งเป็นสถานที่เปิดให้บริการหลัง 23.00 น. (late night refreshment) โดยในใบอนุญาตจะมีผู้ควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ขาย (Designated Premise Supervisor (DPS)) รับผิดชอบเกี่ยวกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานประกอบการนั้น ซึ่งบุคคลดังกล่าวต้องได้รับใบอนุญาตส่วนบุคคลด้วย (Personal Licence) ด้วย

ใบอนุญาตประเภทนี้จะไม่มีกำหนดอายุ เว้นแต่ ผู้ขอรับใบอนุญาตได้แสดงเจตนาที่จะกำหนดระยะเวลาของใบอนุญาตหรือใบอนุญาตได้ถูกถอดถอน ในการขอใบอนุญาตประเภทนี้ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเสนอแผนการดำเนินการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายพร้อมทั้งเอกสาร

ในการพิจารณาใบอนุญาตประเภทนี้อาจจะมีผู้แทนร่วมพิจารณาด้วย เช่น ผู้อาศัยในท้องถิ่น นักธุรกิจท้องถิ่น ตำรวจ พนักงานดับเพลิง และกลุ่มบุคคลที่ส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวต้องให้ความสำคัญต่อวัตถุประสงค์ของ The Licensing Act 2003 กลุ่มบุคคลเหล่านี้มีอิทธิพลต่อเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาออกใบอนุญาตและกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น การกำหนดเวลาอนุญาตในบางพื้นที่ที่มีความสงบอาจจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตปิดสถานที่ดังกล่าว หลังเวลา 23.00 น. ได้ เป็นต้น หรือสามารถขอทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขข้อจำกัดต่าง ๆ ได้ ภายหลังจากที่ได้ออกใบอนุญาตแล้ว

2) Club Premise Certificates คือ ใบอนุญาตสำหรับสถานประกอบการประเภทคลับ มีลักษณะคล้ายใบอนุญาตสำหรับสถานประกอบการ แตกต่างกันตรงที่สถานประกอบการประเภทแรกเปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไป ส่วนคลับเป็นสถานที่ให้บริการสำหรับบุคคลที่เป็นสมาชิกคลับเท่านั้น โดยมีสถานที่ขายหรือให้บริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่สมาชิก

3) Personal Licence คือ ใบอนุญาตส่วนบุคคล เป็นใบอนุญาตที่ออกให้แก่บุคคลที่ประสงค์จะเป็นผู้ควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเรียกผู้ควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่า (Designated Premise

Supervisor (DPS)) จะเป็นผู้ขายปลีกหรือเป็นผู้จัดหาในสถานประกอบการก็ได้ ขอใบอนุญาต จะต้องเป็นบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และต้องผ่านการทดสอบคุณสมบัติจากหน่วยงานของรัฐ ก่อนได้รับใบอนุญาต เช่น ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องโทษในการกระทำความผิดอาญาในบางฐานความผิด มีความรู้เกี่ยวกับ The Licencing Law และมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม เป็นต้น ใบอนุญาตประเภทนี้มีอายุ 10 ปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และสามารถต่ออายุ ใบอนุญาตได้อีก 10 ปี

4) Temporary event Licence คือ ใบอนุญาตสำหรับกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นการชั่วคราว ออกให้ในกรณีที่มีการใช้สถานที่ในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแจกจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการชั่วคราว มีการดำเนินกิจกรรมซึ่งจะต้องได้รับอนุญาต (licensing activities) ตามที่กำหนดไว้ใน The Licensing Act 2003 โดยผู้ขออนุญาตไม่ต้องได้รับใบอนุญาตสำหรับสถานที่ขายและไม่ต้องมีผู้ควบคุมการขาย แต่ผู้จัดกิจกรรมจะต้องแจ้งขออนุญาตต่อสภาท้องถิ่น เป็นการล่วงหน้า ก่อนเพื่อที่จะได้รับใบอนุญาตชั่วคราว (Temporary Event Notice) จึงจะสามารถดำเนินกิจกรรมได้ แต่มีข้อจำกัดคือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องไม่เกิน 500 คน และมีระยะเวลาจัดกิจกรรมไม่มากกว่า 168 ชั่วโมง (7 วัน) ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมในร่มหรือกลางแจ้ง ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมชั่วคราว ในสถานที่หนึ่งจัดได้ไม่เกิน 12 ครั้งต่อปี ระยะเวลาจัดกิจกรรมสูงสุดไม่เกิน 21 วัน โดยผู้จัดกิจกรรมจะต้องมีใบอนุญาตจัดชั่วคราวต่อหนึ่งกิจกรรมแม้จะจัดสถานที่เดิม ทั้งนี้ได้จำแนก ใบอนุญาตประเภทนี้ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) Standard Ten (Temporary Event Notices) จะต้องได้รับอนุญาตก่อนมีการจัดกิจกรรมไม่น้อยกว่า 10 วันทำการต่อหนึ่งใบอนุญาต (ไม่นับรวมวันที่ขอรับใบอนุญาตหรือวันที่จัดกิจกรรม หรือวันหยุดสุดสัปดาห์หรือวันหยุดธนาคาร)

(2) Late Ten (Temporary Event Notices) เป็นข้อยกเว้นจากกรณีปกติโดยที่ผู้จัดกิจกรรมสามารถดำเนินการขอใบอนุญาตภายใน 5 วันทำการ แต่ไม่ล่วงหน้าเกินกว่า 9 วันทำการ ก่อนจะมีการจัดกิจกรรม (ไม่นับรวมวันที่ขอรับใบอนุญาตหรือวันที่จัดกิจกรรมหรือวันหยุดสุดสัปดาห์หรือวันหยุดธนาคาร)

3.2.2.2 สถานที่ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ใดนั้นผู้ขายจะต้องได้รับใบอนุญาตขาย ตามประเภทที่กำหนดไว้ใน The Licensing Act 2003 เพื่อเป็นการควบคุมสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ ตามกฎหมายฉบับดังกล่าวยังได้กำหนดข้อห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บนยานพาหนะ ขบวนรถไฟ ในพื้นที่บริการหรืออยู่ช่อมรลอีกด้วย ปรากฏตาม Section 156, 157 และ 176 ด้วย

3.2.2.3 ระยะเวลาในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Permitting Hours)

เดิม The Licensing Act 1964 มีการจำกัดระยะเวลาการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต่อมา The Licensing Act 2003 ได้ยกเลิกระบบชั่วโมงที่จะได้รับอนุญาตตามที่กำหนดไว้ใน โดยจะไม่เข้มงวดเรื่องไม่ได้ระบุขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดังเช่นในอดีต ต่อมารัฐบาลได้ยกเลิกการจำกัดระยะเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงทำให้ปัจจุบันไม่มีการจำกัดระยะเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศอังกฤษ โดยยินยอมให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งหมายความว่า ในหนึ่งวันสามารถขายในเวลาใดก็ได้ ภายใน 24 ชั่วโมง โดยในแต่ละวันอาจกำหนดระยะเวลาแตกต่างกันได้

3.2.2.4 การกำหนดอายุของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

บทบัญญัติ The Licensing Act 2003 กำหนดห้ามบุคคลใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี

3.2.2.5 การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การโฆษณาที่แพร่หลายแสดงให้เห็นว่ามีการสนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับในสหราชอาณาจักร ได้กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ ดังนี้⁴⁹

1) การควบคุมโฆษณาที่กระทำโดยการกระจายเสียงทางวิทยุและโทรทัศน์อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของ The British Code of Advertising Practice (BCAP) มีหน่วยงาน Advertising Standards Authority (ASA) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุม BCAP กำหนดหลักเกณฑ์ควบคุมการโฆษณาและประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ในส่วนที่ 19 ว่าด้วยการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีหลักการสำคัญ คือ ต้องไม่มุ่งเน้นไปยังกลุ่มบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และต้องไม่แสดงข้อความกระตุ้นการดื่มในจำนวนที่เกินขนาด หรือการโฆษณาเกินขอบเขตขาดความรับผิดชอบ

2) การควบคุมโฆษณาที่กระทำโดยสื่ออื่นๆ อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของ The UK Code of Non-broadcast Advertising, Sales Promotion and Direct Marketing (The CAP Code) การควบคุมการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ ใบปลิว ไปรษณีย์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การส่งข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์ (Short Message Service: SMS) และส่งข้อความพร้อมภาพและเสียง (Multimedia Message Service: MMS) โทรสาร แคตตาล็อก และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งพิมพ์ โดยจะมีหน่วยงานชื่อ Advertising Standards Authority (ASA) ทำหน้าที่ควบคุมโดยใน The CAP Code

⁴⁹ อติสร เข้มทิส. (2560). *มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ปริติ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. หน้า 105.

จะมีคณะกรรมการที่เรียกว่า The Committee of Advertising Practice (CAP) เป็นกลุ่มบุคคลที่สมาชิก CAP เลือกเข้ามาทำหน้าที่บัญญัติ แก้ไข และบังคับใช้ Code ฉบับนี้

หลักเกณฑ์สำคัญในการควบคุมโฆษณาและประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กำหนดไว้ใน The CAP Code จะมีลักษณะเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ของ BCAP คือ การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องไม่มุ่งเน้นไปยังกลุ่มบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปี และต้องไม่แสดงข้อความกระตุ้นการดื่มเกินขนาด หรือเกินขอบเขตความรับผิดชอบ

ในการโฆษณาผู้โฆษณาจะต้องขอใบอนุญาตจากหน่วยงานที่เรียกว่า Office of Communications หรือ Ofcom ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการสื่อสาร โทรคมนาคมและสื่อในสหราชอาณาจักร มีหน้าที่รับผิดชอบภาพรวมของอุตสาหกรรมสื่อสาร โทรคมนาคมกำกับดูแลกิจการในอุตสาหกรรมสื่อสาร โทรคมนาคมรวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ในการอนุญาตให้สิทธิการประกอบกิจการ นโยบาย กฎ ระเบียบเพื่อบริหารจัดการและควบคุมอุตสาหกรรมสื่อสาร โทรคมนาคมของสหราชอาณาจักร และสนับสนุนการแข่งขันเสรีอย่างเป็นธรรม โดยป้องกันสิทธิของผู้บริโภคในทุกด้าน

3.2.3 สาธารณรัฐฝรั่งเศส

จากวัฒนธรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างมื้ออาหารทำให้มีจำนวนประชากรที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมาก มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินสมควรจนเกิดปัญหาด้านสาธารณสุขที่รัฐบาลต้องกำหนดเป็นนโยบายที่สำคัญของสาธารณรัฐฝรั่งเศสจึงมีบทบัญญัติในบรรพ 3 (Livre 3-Lutte contre l'alcoolisme) ตามประมวลกฎหมายสาธารณสุข (Code de la Santé publique) เพื่อต่อสู้กับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินสมควร โดยกำหนดกฎเกณฑ์ควบคุมเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินสมควร ซึ่งประกอบด้วยหมวดต่าง ๆ จำนวน 5 หมวด ได้แก่

หมวด 1 การป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินสมควร (Prevention de l'alcoolisme)

หมวด 2 เครื่องดื่ม (Boissons)

หมวด 3 สถานจำหน่ายเครื่องดื่ม (Débits de boissons)

หมวด 4 บทบัญญัติเกี่ยวกับโทษของการเมาสุราในที่สาธารณะ (Répression de l'ivresse publique และการคุ้มครองผู้เยาว์ (Protection des mineurs)

หมวด 5 บทกำหนดโทษทางอาญา

การป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินสมควร (La prevention de l'alcoolisme) เป็นหน้าที่โดยทั่วไปของรัฐ ซึ่งในตามมาตรา L.3311-1 ของประมวลกฎหมายสาธารณสุขได้กำหนดว่า

รัฐจะต้องจัดการและร่วมมือในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินสมควรตลอดจนการดำเนินการรักษาผู้ที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินสมควรซึ่งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าวเป็นภาระความรับผิดชอบของรัฐไม่ว่าจะเป็นการให้ความช่วยเหลือในโครงการประกันความเจ็บป่วย (Les régimes d'assurance maladie) ค่ารักษาพยาบาล (Les dépenses de soins de ville et d'hospitalisation) และค่าใช้จ่ายด้านการบริการทางการแพทย์ (Les dépenses médico-sociales) ของศูนย์บริการสังคมต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันทางสังคมและทางการแพทย์ ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะไม่กระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ ที่รัฐมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ

3.2.3.1 การควบคุมสถานจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และใบอนุญาต

สาธารณรัฐฝรั่งเศสมีใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีทั้งหมด 4 ประเภท ได้แก่

- 1) ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีสถานที่สำหรับดื่ม
- 2) ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับภัตตาคาร
- 3) ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่มีสถานที่สำหรับดื่ม
- 4) การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการชั่วคราว

สาธารณรัฐฝรั่งเศสจะให้ความสำคัญต่อบุคคลผู้ขออนุญาตประกอบกิจการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และมีหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยบุคคลที่จะประกอบกิจการสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้นั้น กฎหมายกำหนดห้ามมิให้ผู้ที่เคยต้องโทษอาญาในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งทางตรงและทางอ้อมขอใบอนุญาตขายและผู้ที่จะขออนุญาตประกอบกิจการสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมพิเศษที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับป้องกันและต่อต้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจและสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจของตน

ส่วนมาตรการควบคุมสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กฎหมายกำหนดเรื่องการจัดตั้งสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยจำกัดจำนวนสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1 แห่งต่อประชากร 450 คน ในเขตเทศบาล ตลอดจนห้ามมิให้มีการจัดตั้งสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทที่ 4 ขึ้นใหม่ (ที่สามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ทุกประเภท) มาตรการดังกล่าวส่งผลให้การดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตสำหรับจัดตั้งสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่มักเป็นกรณีการโอนใบอนุญาตเดิมและทำให้สามารถควบคุมปริมาณสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁵⁰

⁵⁰ นพพล วิทัยรพงศ์ และคณะ. (2559). *นโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยในรอบ 50 ปี*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. หน้า 103-104.

3.2.3.2 การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยกำหนดอายุ

ตามบทบัญญัติในบรรพ 3 ของประมวลกฎหมายสาธารณสุขได้บัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้เยาว์ ดังนี้

1) ห้ามมิให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือเสนอเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยไม่คิดมูลค่าให้แก่ผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี ในสถานจำหน่ายเครื่องดื่มและสถานประกอบการค้าหรือสถานที่สาธารณะทุกแห่ง

2) ห้ามมิให้ผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี เข้าไปในสถานจำหน่ายเครื่องดื่มโดยไม่มีบิดามารดาหรือบุคคลใดที่มีอายุเกินกว่า 18 ปี ที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือดูแลติดตามผู้เยาว์เข้าไปกับผู้เยาว์ด้วย เว้นแต่ บุคคลนั้นจะสามารถพิสูจน์ได้ว่าตนถูกทำให้เข้าใจผิดเกี่ยวกับสถานะหรืออายุของบุคคลที่ติดตามผู้เยาว์เข้าไปในสถานจำหน่ายเครื่องดื่ม

3.2.3.3 การควบคุมโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสมีความเข้มงวดและเคร่งครัดอย่างมากซึ่งตามมาตรา L.3323-2 กำหนดห้ามโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่ เข้าช้อยกเว้นที่กฎหมายกำหนดให้ดำเนินการได้ซึ่งการโฆษณาที่ได้รับอนุญาตกระทำได้เฉพาะแต่การแสดงปริมาณระดับแอลกอฮอล์ แหล่งกำเนิด ชื่อเครื่องดื่ม ส่วนผสมของเครื่องดื่ม ชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิตหรือทำการค้า วิธีการผลิต การขายและการบริโภค รวมถึงต้องมีข้อความชัดเจนเกี่ยวกับสุขภาพ สำหรับสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นเป็นการต้องห้ามมิให้โฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีกลุ่มเป้าหมายคือเยาวชนอย่างเด็ดขาดและรวมถึงกรณีสมาคมหรือองค์กรกีฬาเป็นผู้จัดทำสื่ออินเทอร์เน็ตด้วย⁵¹

3.2.4 ประเทศนิวซีแลนด์

The Sale and Supply of Alcohol Act 2012 เป็นกฎหมายหลักในการควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศนิวซีแลนด์ โดยกำหนดกฎเกณฑ์การขาย การจัดหาและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างปลอดภัยและมีความรับผิดชอบต่อลดอันตรายจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากเกินไปหรือไม่เหมาะสม⁵² ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกบังคับใช้แทนกฎหมาย The Sale of Liquor Act 1989 ที่ใช้เพียงระบบการควบคุมที่เหมาะสมในการขายและจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดการละเมิด ประเด็นสำคัญของบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ มีดังนี้

⁵¹ อติสร เข้มทิส. อ่างแล้ว เจริงอรรถที่ 49. หน้า 116.

⁵² The Sale and Supply of Alcohol Act 2012. Section 4. Object.

3.2.4.1 ใบอนุญาตและการควบคุมที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ผู้บริโภคได้นั้น ผู้ขายต้องได้รับใบอนุญาต ซึ่งมี 4 ประเภท⁵³ สรุปได้ ดังนี้

1) On-Licences คือ ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สามารถขายและจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ผู้บริโภคดื่มในสถานที่แห่งนั้นได้ เพื่อการดื่มในสถานที่แห่งนั้น โดยจำแนกใบอนุญาตประเภทนี้อีก 3 ประเภท คือ ใบอนุญาตทั่วไป (On-Licences Generally) ใบอนุญาตสำหรับขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับภัตตาคาร (On-Licences: BYO) ใบอนุญาตสำหรับการจัดเลี้ยง (On-Licences: Caterers)

2) Off-Licences คือ ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้มีสถานที่ดื่มและผู้บริโภคนำไปบริโภคสถานที่อื่น โดยจำแนกประเภทย่อยอีก เช่น การขายสำหรับการจัดตั้งและการขายห่างกันโดยระยะทางขายส่งโดยผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่ายหรือผู้นำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการขายโดยประมวลเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3) Club Licences คือ ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในคลับหรือสโมส

4) Special Licences คือ ใบอนุญาตพิเศษซึ่งอนุญาตให้ขายหรือจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม เช่น งานเลี้ยงส่วนตัว งานแต่งงาน

ใบอนุญาตประเภท On-Licences, Off-Licences และ Club Licences จะได้รับอนุญาตในครั้งแรกกำหนดหนึ่งปี ในครั้งถัดไปสามารถต่ออายุได้ทุก ๆ สามปี ส่วนใบอนุญาตประเภท Special Licences จะได้รับอนุญาตตามแต่ละกิจกรรม

ตามกฎหมายฉบับดังกล่าวมีมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยจำกัดสถานที่ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะใด ๆ รวมถึงบริเวณสถานที่จอดรถส่วนตัว หากการดื่มนั้นก่อให้เกิดปัญหา ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ผลิตและจำหน่ายนม ร้านสะดวกซื้อ ส่วนการขายที่ต้องใช้ใบอนุญาตประเภท Off-Licences จะไม่อนุญาตให้ขายในสถานบริการน้ำมัน อุ้ช่อมรดก สถานที่ผลิตและจำหน่ายนม ร้านสะดวกซื้อ ร้านค้าปลีกที่เช่าพื้นที่ส่วนหนึ่งของร้านค้า (Shops in Shops) ยานพาหนะ เป็นต้น⁵⁴

⁵³ The Sale and Supply of Alcohol Act 2012. Section 13. Kinds of licence. There are 4 kinds of licence: on-licences, off-licences, club licences, and special licences.

⁵⁴ The Sale and Supply of Alcohol Act 2012. Section 36. No off-licences for petrol stations, certain garages, dairies, convenience stores, conveyances, or shops within shops.

3.2.4.2 การควบคุมที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดอายุของผู้ซื้อหรือผู้ดื่ม

ตามมาตรา 241⁵⁵ กำหนดเรื่อง การจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้เยาว์ไว้ว่าการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี ถือว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมาย เว้นแต่ บุคคลที่จัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นจะเป็นบิดามารดาหรือผู้ปกครองตามกฎหมาย และต้องจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างรับผิดชอบด้วย บุคคลใดที่กระทำการฝ่าฝืนกรณีดังกล่าวอาจมีโทษปรับไม่เกินสองพันเหรียญ ซึ่งบุคคลที่มีอายุ 18 ขึ้นไปจะต้องแสดงหลักฐานบัตรประจำตัวบุคคลหรือหนังสือเดินทาง ใบอนุญาตขับรถ บัตร Hospitality NZ 18+ เพื่อแสดงอายุในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือเข้าไปในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กรณีที่สามารถจัดหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีได้ บุคคลที่จัดหาจะต้องได้รับความยินยอมอย่างชัดแจ้งจากบิดามารดาหรือผู้ดูแลตามกฎหมายก่อนที่จะให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งความยินยอมในกรณีเร่งด่วนอาจรวมไปถึงการสนทนาผ่านทางอีเมลหรือข้อความที่ยอมรับได้ว่าเป็นการยินยอมอย่างแท้จริง⁵⁶ นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดสำหรับกรณีขับรถขณะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยว่า ผู้ขับขี่ที่อายุต่ำกว่า 20 ปี จะต้องมีปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นศูนย์ในขณะที่ขับรถ ส่วนบุคคลอายุ 20 ปีขึ้นไป มีข้อจำกัดปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องไม่เกิน 250 ไมโครกรัมต่อลิตร และมีแอลกอฮอล์ในเลือด 50 มิลลิกรัมต่อ 100 มิลลิลิตร⁵⁷

3.2.4.3 การควบคุมที่เกี่ยวข้องกับวันและเวลาจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ขายหรือจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน Good Friday, Easter Sunday, Christmasday, ก่อนเวลา 13.00 น. ของวัน Anzac⁵⁸

กำหนดช่วงเวลาในการซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรณีใบอนุญาต On-Licences ขายได้ตั้งแต่ 08.00 น. จนถึง 04.00 น. ส่วนใบอนุญาต Off-Licences ขายได้ตั้งแต่ 07.00 น. ถึง 23.00 น.

⁵⁵ The Sale and Supply of Alcohol Act 2012. Section 241. Supplying alcohol to minors.

⁵⁶ The Health Promotion Agency. (2018). *The law about supply to young people*. (Online). Available: <https://www.alcohol.org.nz/help-advice/advice-on-alcohol/for-parents/the-law-about-supply-to-young-people>. [2018, August 8].

⁵⁷ The Health Promotion Agency. (2018). *Drinking & driving*. (Online). Available: <https://www.alcohol.org.nz/alcohol-you/drinking-and-driving>. [2018, August 8].

⁵⁸ ANZAC Day หรือย่อมาจาก Australian and New Zealand Army Corps เป็นวันที่ระลึกประจำชาติของเครือรัฐออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งระลึกถึงเหตุการณ์เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2458 ที่ชาวออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ทุกคนที่รับใช้และเสียชีวิตในการรบขี้นบก ณ ชายฝั่งตะวันตกของคาบสมุทรกาลลิโพลี ประเทศตุรกี เพื่อร่วมรบสงครามโลกครั้งที่ 1 วันที่ 25 เมษายน ของทุกปีจึงถูกกำหนดให้เป็นวัน ANZAC DAY.

ตามกฎหมายฉบับนี้กำหนดว่าผู้ถือใบอนุญาตจะต้องไม่ขายหรือจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ที่ได้รับอนุญาต นอกเวลาที่ได้รับอนุญาต แต่จะไม่ใช่บังคับในส่วนพื้นที่หรือหน่วย (ที่เรียกกันทั่วไปว่ามินิบาร์ของโรงแรมที่ขายให้แก่ผู้เข้าพัก)⁵⁹

อย่างไรก็ดี ในกรณีการขายแบบ Off-Licences for remote sellers of alcohol นั้น จะได้รับการยกเว้นข้อจำกัดของชั่วโมงการขาย ทำให้สามารถซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ทุกวันทุกเวลา แต่จะต้องไม่ส่งมอบในวัน Good Friday หรือ Chismasday หรือก่อนเวลา 13.00 น. ของวัน Anzac หรือ Easter Sunday รวมถึงผู้ถือใบอนุญาตประเภทนี้จะต้องแน่ใจว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายลักษณะนี้จะไม่ถูกส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อหรือให้แก่บุคคลอื่นในนามของผู้ซื้อในเวลา 23.00 น. ถึง 06.00 น. ของวันถัดไป⁶⁰

3.2.4.4 การควบคุมการโฆษณา

ในการโฆษณาและส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องเป็นไปตามกฎหมาย The Sale and Supply of Alcohol Act 2012 และหลักเกณฑ์การโฆษณาและส่งเสริมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Code for Advertising and Promotion of Alcohol) ที่กำหนดหลักปฏิบัติที่ต้องถือปฏิบัติทั้งจรรยาบรรณและหลักจริยธรรมในการโฆษณา หลักเกณฑ์ดังกล่าวครอบคลุมการโฆษณาและการส่งเสริมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนบรรจุและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์สูงกว่า 1.15% รวมถึง ข้อความตัวเลข ที่เป็นทั้งคำพูดและการเขียนข้อความ การนำเสนอภาพ เพลงและเสียง โดยมีหน่วยงาน Advertising Standards Authority (ASA) เป็นผู้จัดทำมาตรฐานในการโฆษณา ให้คำแนะนำ แนวทาง และพิจารณาเรื่องร้องเรียน⁶¹

สำหรับ Code for Advertising and Promotion of Alcohol กำหนดขึ้นเพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าการโฆษณาและประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งอยู่บนความรับผิดชอบในการขายสินค้าและการบริโภค และไม่เป็นการสนับสนุนการบริโภคของผู้เยาว์ ตามหลักการที่กำหนดการโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างสูง การโฆษณาและส่งเสริมการขายต้องไม่เชื่อมโยงไปสู่พฤติกรรมที่ก้าวร้าว ขาดความรับผิดชอบ การต่อต้านสังคม หรือสื่อไปยังบุหรี ยาเสพติด ระเบิดหรืออาวุธ เป็นต้น ต้องไม่เป็นส่งเสริมที่แสดงให้เห็นว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะนำไปสู่ความสำเร็จทางสังคม เพศ ธุรกิจ ดีขึ้น มีผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิต และต้องไม่เป็นการโฆษณาหลอกลวงผู้บริโภค

⁵⁹ The sale and supply of Alcohol Act 2012. Section 46.

⁶⁰ The sale and supply of Alcohol Act 2012. Section 48, 49 and 59 (1).

⁶¹ The Health Promotion Agency. (2018). *Alcohol advertising & promotion*. (Online). Available: <https://www.alcohol.org.nz/management-laws/nz-alcohol-laws/advertising-alcohol>. [2018, August 8].

การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์ต้องไม่ออกอากาศในเวลา 06.00 น. ถึง 20.30 น. อีกทั้ง กำหนดเวลาโฆษณาต้องไม่เกินหกนาทีต่อชั่วโมง ส่วนการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางอินเทอร์เน็ตนั้นผู้ขายต้องกำหนดให้ผู้ซื้อยืนยันรับรองว่ามีอายุ 18 ปีขึ้นไป โดยไม่เพียงแต่กำหนดให้เลือกตอบคำถามอายุเพียง ใช่ หรือ ไม่ใช่ เท่านั้น แต่ควรตรวจสอบข้อมูลอายุปัจจุบันโดยนำเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อลดความเสี่ยงในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านอินเทอร์เน็ตในกลุ่มผู้เยาว์

นอกจากนี้ ในกรณีโฆษณาในฐานะเป็นผู้สนับสนุนบุคคลและกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องไม่มีการข้อความในลักษณะขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่แสดงผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ ไม่เลียนแบบหรือโฆษณาโดยเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของการโฆษณาผลิตภัณฑ์จากสื่ออื่น ต้องไม่แสดงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แสดงเพียงชื่อ ตราผลิตภัณฑ์ หรือโลโก้ของผู้สนับสนุน โดยลักษณะการโฆษณาและการส่งเสริมการขายเช่นนี้อาจมีการออกอากาศได้ตลอดเวลา ยกเว้น ในช่วงเวลาที่กำหนดเฉพาะผู้เยาว์ อย่างไรก็ตาม ในการสนับสนุนดังกล่าว ผู้จัดการจำหน่ายหรือผู้ค้าปลีกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ควรให้การสนับสนุนหากปรากฏว่ามีผู้เยาว์ต่ำกว่า 18 ปี มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากกว่า 25 % ของผู้เข้าร่วมทั้งหมด⁶²

3.2.4.5 การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะไกล (Remote Sales of Alcohol)

การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะไกล คือ การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ ไปรษณีย์ หรืออย่างอื่นในลักษณะที่มีการขายและส่งมอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปยังสถานที่ของผู้ซื้อโดยผู้ขายจะต้องได้รับใบอนุญาตประเภท Off-Licences ตามมาตรา 40⁶³ ซึ่งรัฐบาลได้ออก National guidance on remote sales of alcohol⁶⁴ ที่กำหนดแนวทางปฏิบัติในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระยะไกลไว้สรุปได้ ดังนี้

⁶² Advertising Standards Authority. (2018). *Code for Advertising and Promotion of Alcohol*. (Online). Available: <https://www.asa.co.nz/codes/codes/code-for-advertising-and-promotion-of-alcohol/>. [2018, August 8].

⁶³ The sale and supply of Alcohol Act 2012. Section 40. Off-licences for remote sellers of alcohol

(1) The licensing authority or licensing committee concerned must, when directing that an off-licence should be issued, direct that it should be endorsed to indicate that this section applies to it if (and only if), when applying for it, the holder asked for it to be endorsed under this section.

(2) Sections 56 and 57 do not apply to an off-licence endorsed under this section.

⁶⁴ The Health Promotion Agency. (2018). *National guidance on Remote sales of alcohol*. (Online). Available: https://www.alcohol.org.nz/sites/default/files/field/file_attachment/1060%20AL%20Remote%20Sales%20GuidG_Online.pdf. [2018, August 8].

- 1) ผู้ขายสามารถขายได้ทุกวันและทุกเวลา
- 2) ผู้ขายจะต้องไม่จัดส่งเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ระหว่างเวลา 23.00 น. ถึง 06.00 น. หรือวัน Good Friday วันคริสต์มาส หรือก่อนเวลา 13.00 น. ของวัน Anzac ทั้งนี้ ผู้ขายต้องตรวจสอบเงื่อนไขในใบอนุญาตและนโยบายเกี่ยวกับเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ในท้องถิ่นที่ขายด้วยว่ากำหนดเวลาจัดส่งแตกต่างกันหรือไม่
- 3) ผู้ขายต้องไม่จัดส่งในวันอีสเตอร์ เว้นแต่ เครื่องคั้มไวน์องุ่น ไวน์ฝักหรือผลไม้ที่ผลิตในสถานที่นั้นหรือไวน์ที่ทำมาจากผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้จากสถานที่นั้น
- 4) ผู้ขายจะต้องแสดงชื่อผู้ถือใบอนุญาต หมายเลขใบอนุญาต วันหมดอายุในอินเทอร์เน็ต แคตตาล็อกและในใบเสร็จรับเงินที่ออกให้ในการขายระยะไกล
- 5) ผู้ขายต้องแสดงภาพใบอนุญาตอย่างชัดเจน หรือแสดงลิงก์สำหรับภาพใบอนุญาตดังกล่าวไว้บนเว็บไซต์ที่ขายเครื่องคั้มแอลกอฮอล์นั้น
- 6) ผู้ขายจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อยืนยันตัวผู้ซื้อและผู้รับเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ว่ามีอายุ 18 ปีขึ้นไป
- 7) ผู้ขายต้องไม่ส่งเสริมการบริโภคเครื่องคั้มแอลกอฮอล์มากเกินไป
- 8) ผู้ขายต้องไม่เสนอขายสินค้าหรือบริการนอกสถานที่ที่ได้รับอนุญาต หรือขายโดยมีเงื่อนไขในการซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ หรือมีการส่งเสริมหรือโฆษณาเครื่องคั้มแอลกอฮอล์โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายนอกสถานที่ที่ได้รับอนุญาต เว้นแต่ การชิมแอลกอฮอล์ฟรีในสถานที่ที่ได้รับอนุญาต เช่น การชิมไวน์
- 9) ผู้ขายต้องไม่ส่งเสริมการขายเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ที่มุ่งจูงใจผู้เยาว์เป็นพิเศษ ตามตารางต่อไปนี้จะแสดงถึงข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการขายเครื่องคั้มแอลกอฮอล์โดยระยะไกลที่แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แนวทางการขายเครื่องคั้มแอลกอฮอล์โดยระยะไกลของประเทศนิวซีแลนด์

อินเทอร์เน็ต	โทรศัพท์	ไปรษณีย์
1. เมื่อเข้าสู่เว็บไซต์ในครั้งแรก ผู้ขายต้องสอบถามอายุของผู้ซื้อ โดยให้ผู้ซื้อคลิกเครื่องหมายที่แสดงว่าผู้ซื้ออายุ 18 ปีขึ้นไป	1. ก่อนการเริ่มต้นสนทนาผู้ขายต้องขอให้ผู้ซื้อยืนยันด้วยวาจาว่าผู้ซื้ออายุ 18 ปีขึ้นไป	1. ผู้ขายจะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าผู้ซื้อได้ลงนามในแบบฟอร์มสั่งซื้อหรือไม่
2. ผู้ขายต้องสอบถามอายุของผู้ซื้อ โดยให้ผู้ซื้อคลิกเครื่องหมาย	2. ผู้ขายต้องขอให้ผู้ซื้อยืนยันด้วยวาจาอีกครั้งว่าผู้ซื้ออายุ	2. ในแบบฟอร์มต้องให้ผู้ซื้อยืนยันว่ามีอายุ 18 ปีขึ้นไป

อินเทอร์เน็ต	โทรศัพท์	ไปรษณีย์
ที่แสดงว่าอายุ 18 ปีขึ้นไปก่อนที่ จะขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เสร็จสิ้น	18 ปีขึ้นไป ก่อนการสนทนา เสร็จสิ้น	จำนวน 2 แห่ง คือ ในตอนเริ่มต้น และก่อนที่ผู้ซื้อจะลงนาม

3.3 เปรียบเทียบกฎหมายหรือมาตรการควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ ตามกฎหมายของประเทศไทยและต่างประเทศ

เมื่อได้ศึกษากฎหมายและมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ตามกฎหมาย
กฎหมายไทยและต่างประเทศและข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจึงได้สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมการ
ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแต่ละประเทศไว้โดยจัดทำตารางเปรียบเทียบเพื่อสร้างความเข้าใจและ
นำไปวิเคราะห์ปัญหาต่อไป ปรากฏตามตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ตารางเปรียบเทียบกฎหมายหรือมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ตาม กฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ

1. มาตรการเกี่ยวกับการควบคุมสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
ประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> - ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ที่กำหนด ตามพระราชบัญญัติ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 27 - เช่น วัด สถานบริการสาธารณสุข สถานศึกษา รอบสถานศึกษา หอพัก สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง สวนสาธารณะ สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ ท่าเรือโดยสารสาธารณะ เป็นต้น
เครือรัฐออสเตรเลีย	<ul style="list-style-type: none"> - โดยหลักห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - กฎหมายกำหนดสถานที่ที่จะต้องขอใบอนุญาตหรือสถานที่ที่ต้องได้รับ อนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร สถาน บันเทิง บ้านพักอาศัย สโมสร ร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง เป็นต้น
สหราชอาณาจักร	<ul style="list-style-type: none"> - ในใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมีผู้ควบคุมการขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์สำหรับสถานที่ที่ขายนั้นด้วย - ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนยานพาหนะ ขบวนรถไฟ พื้นที่ให้บริการ หรืออู่ซ่อมรถ

สาธารณรัฐฝรั่งเศส	- กำหนดเรื่องการจัดตั้งสถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยจำกัดจำนวนสถานที่ขาย 1 แห่ง ต่อประชากร 450 คน
นิวซีแลนด์	- ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ผลิตและจำหน่ายนม ร้านสะดวกซื้อ - ห้ามผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประเภท Off-Licences ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานบริการน้ำมัน อุ้งช่อมรด สถานที่ผลิตและจำหน่ายนม ร้านสะดวกซื้อ ร้านค้าปลีกที่เช่าพื้นที่ส่วนหนึ่งของร้านค้า ขานพาหนะ เป็นต้น
2. มาตรการเกี่ยวกับการควบคุมวันและเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
ประเทศไทย	- ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันดังต่อไปนี้ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา –วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา - ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาอื่น นอกจาก เวลา ตั้งแต่ 11.00 น. ถึง 14.00 น. และ 17.00 น. ถึง 24.00 น.
เครือรัฐออสเตรเลีย	- ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน Good Friday วัน Christmas ระหว่างเวลา 08.00 น ถึง 21.00 น.
สหราชอาณาจักร	ไม่ได้จำกัดวันและเวลา
สาธารณรัฐฝรั่งเศส	ไม่ได้จำกัดวันและเวลา
นิวซีแลนด์	- ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในวัน Good Friday, วันEaster Sunday วัน Christmas ก่อนเวลา 13.00 น.ของวัน Anzac - ใบอนุญาตแบบ On-Licences ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ตั้งแต่ 08.00 น. ถึง 04.00 น. - ใบอนุญาตแบบ Off-Licences ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตั้งแต่ 07.00 น.ถึง 23.00 น. - ใบอนุญาตแบบ Off-Licences for remote sellers of alcohol ขายได้ทุกวันและเวลา
3. มาตรการควบคุมอายุขั้นต่ำในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
ประเทศไทย	20 ปี
เครือรัฐออสเตรเลีย	18 ปี
สหราชอาณาจักร	18 ปี
สาธารณรัฐฝรั่งเศส	16 ปี
นิวซีแลนด์	18 ปี

4. มาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
ประเทศไทย	- พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 32 ห้ามผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม
เครือรัฐออสเตรเลีย	- ประมวลหลักการโฆษณาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Alcoholic Beverage Advertising Code) โดยจะใช้กับสื่อทุกประเภทครอบคลุมไปถึงสื่ออินเทอร์เน็ตด้วย - หลักการโฆษณาที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ ไม่ชักจูงใจให้บริโภคเกินขนาด ไม่ชักจูงใจผู้เยาว์ต่ำกว่า 18 ปี ไม่แสดงพฤติกรรมรุนแรง เป็นต้น
สหราชอาณาจักร	- ใช้มาตรการควบคุม 2 หลักเกณฑ์ ดังนี้ 1. หลักเกณฑ์ของ The British Code of Advertising Practice (BCAP) ควบคุมโฆษณาทางการกระจายเสียงทางวิทยุและโทรทัศน์ 2. หลักเกณฑ์ของ The UK Code of Non-Broadcast Advertising, Sales Promotion and Direct Marketing (The CAP Code) ควบคุมโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ ใบปลิว ไปรษณีย์ E-mail สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - หลักเกณฑ์ทั้งสองมีหลักการสำคัญในการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ ต้องไม่มุ่งเน้นไปยังกลุ่มบุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องไม่แสดงข้อความกระตุ้นการดื่มในจำนวนที่เกินขนาดหรือโฆษณาเกินขอบเขตที่รับผิดชอบ
สาธารณรัฐฝรั่งเศส	- มีมาตรการเข้มงวดและเคร่งครัด ตามประมวลกฎหมายสาธารณสุข มาตรา L.3323-2 กำหนดห้ามโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่ เข้าข่ายกเว้นที่กฎหมายกำหนด - ห้ามมิให้โฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ที่มีกลุ่มเป้าหมายคือเยาวชนอย่างเด็ดขาด
นิวซีแลนด์	- ควบคุมโดย The Sale and Supply of Alcohol Act 2012 และ หลักเกณฑ์การโฆษณาและส่งเสริมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Code For Advertising and Promotion of Alcohol)

	- มีหลักการโฆษณา คือ ตั้งอยู่บนความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้เยาว์
5. ระบบใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
ประเทศไทย	พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กำหนดใบอนุญาตขายสุราไว้ 2 ประเภท คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 สำหรับขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งจำนวนตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไป 2. ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 สำหรับขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งจำนวนต่ำกว่าสิบลิตร
เครือรัฐออสเตรเลีย	ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. General Licence ใบอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่อาศัยที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต 2. On-Licence ใบอนุญาตที่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อบริโภคในสถานที่จำหน่ายนั้น 3. Off-Licence ใบอนุญาตที่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อบริโภคนอกสถานที่จำหน่าย 4. Club Licence ใบอนุญาตที่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสโมสร 5. Special Licence ใบอนุญาตที่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ
สหราชอาณาจักร	ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. Permits Licences ใบอนุญาตสำหรับสถานประกอบการ สถานบันเทิง 2. Club Premise Certificates ใบอนุญาตสถานประกอบการประเภทคลับ 3. Personal Licence ใบอนุญาตส่วนบุคคล 4. Temporary event Licence ใบอนุญาตสำหรับกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นการชั่วคราว <p>- ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องผ่านการทดสอบความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยใบอนุญาตขายสุราและความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม (APLH)</p>

6. ระบบใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
สาธารณรัฐฝรั่งเศส	<p>- ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีทั้งหมด 4 ประเภท</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีสถานที่สำหรับดื่ม 2. ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับภัตตาคาร 3. ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่มีสถานที่สำหรับดื่ม 4. การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการชั่วคราว <p>- ให้ความสำคัญกับตัวบุคคลผู้ขออนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมาก</p> <p>- ห้ามมิให้ผู้ที่เคยต้องโทษอาญาในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งทางตรงและทางอ้อมขอใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>- ผู้ขอใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมพิเศษ</p>
นิวซีแลนด์	<p>ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีทั้งหมด 4 ประเภท</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. On-Licences ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อบริโภคในสถานที่นั้น 2. Off-Licences ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้มีสถานที่ดื่มผู้บริโภคนำไปบริโภคสถานที่อื่น รวมถึงการขายผ่านอินเทอร์เน็ตจัดอยู่ในประเภทนี้ 3. Club Licences ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในคลับหรือสโมสร 4. Special Licences ใบอนุญาตพิเศษในโอกาสหรือการร่วมกิจกรรม
7. การควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านอินเทอร์เน็ต (ออนไลน์)	
ประเทศไทย	ยังไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ
เครือรัฐออสเตรเลีย	<p>- กำหนดการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือการสื่อสารอื่นไว้ใน Liquor Act 2007 Section 114</p> <p>- ผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางอินเทอร์เน็ตต้องแสดงเลขที่ใบอนุญาตอย่างชัดเจนทางเว็บไซต์</p> <p>- ขณะซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องให้ผู้ซื้อแสดงวัน เดือน ปี เกิดเพื่อยืนยันว่าอายุเกินกว่า 18 ปี</p> <p>- การควบคุมการจัดส่งสินค้า ห้ามผู้เยาว์รับมอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ขายผ่านทางอินเทอร์เน็ต</p> <p>- บุคคลใดต้องไม่สั่งหรือขอให้ผู้เยาว์ส่งมอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p>

สหราชอาณาจักร	-
8. การควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านอินเทอร์เน็ต (ออนไลน์)	
สาธารณรัฐฝรั่งเศส	-
นิวซีแลนด์	<ul style="list-style-type: none"> - The Sale and Supply of Alcohol Act 2012 Section 40 กำหนดการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะไกล (Remote sales of alcohol) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ - ผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตจะต้องได้รับใบอนุญาตประเภท Off-Licences - ผู้ขายสามารถขายได้ทุกวันและเวลา แต่ต้องไม่จัดส่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างวันและเวลาที่กฎหมายกำหนดห้าม - ผู้ขายต้องแสดงใบอนุญาตบนเว็บไซต์ - ผู้ขายต้องดำเนินการเพื่อยืนยันตัวผู้ซื้อและผู้รับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่ามีอายุ 18 ปี ขึ้นไป

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า เครือรัฐออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐฝรั่งเศส และนิวซีแลนด์ ต่างมีการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลัก ๆ ในด้านของสถานที่ วันและเวลา ใบอนุญาตขายหรือจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อายุของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมุ่งเน้นในการคุ้มครองผู้เยาว์ในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงการควบคุมการโฆษณา ส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นเดียวกับกฎหมายของไทย

ส่วนการควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ หรือการขายผ่านอินเทอร์เน็ตนั้นพบว่า กฎหมายของเครือรัฐออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ได้บัญญัติว่าสามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ได้ แต่มีการออกหลักเกณฑ์ในการควบคุมและมีแนวทางปฏิบัติในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ที่ค่อนข้างชัดเจน ส่วนกฎหมายของไทยยังไม่มีบทบัญญัติควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ไว้เป็นการเฉพาะ

ด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงมีการใช้ช่องว่างทางกฎหมายนี้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ ดังนั้น กฎหมายของไทยจึงยังบังคับใช้ไม่ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน จากการศึกษาเนื้อหาในบทนี้จะนำไปสู่การวิเคราะห์ให้เห็นถึงปัญหากฎหมายและข้อเสนอแนะซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 ต่อไป